

Den svenske marines første tankevækkende skitse

Konsekvenser for værnet af et NATO-medlemskab¹

af Michael H Clemmesen

TITEL:

En svensk marin i Nato

FORFATTERE:

Kungl. Örlogsmannasällskapet og
Kungl Krigsvetenskapsakademien

UDGIVERE:

Kungl. Örlogsmannasällskapet og
Kungl Krigsvetenskapsakademien, Stockholm 2023

SVERIGE HAR SELV under de sidste årtiers fredelige situation i Europa opretholdt en bred og energisk debat om sikkerhedspolitiske, totalforsvars- og militærteknologiske forhold. En central del af debatten har fundet stede i rammen af Det Kongelige Krigsvidenskabsakademis fem afdelinger og har resulteret i et større antal udgivelser, hvoraf de fleste som denne kan hentes gratis fra hjemmesiden.

Denne lille udgivelse er udarbejdet sammen med, hvad der nogenlunde svarer til det danske Søløjtnantsselskab. Den er ikke mindst relevant i Danmark i rammen af den nu indledte proces med at udvikle indholdet i Forsvarsforliget.

Teksten understreger, at dette er en helt ny situation for en flåde, der i mere end to hundrede år har løst opgaver knyttet til det nationale forsvar, der først og fremmest omfattede indsats i søforsvaret af territoriet mod invasion. I indledningens sammenfatning konstaterer man, at Sverige nu har

behov for udholdende søstridskræfter, der kan optræde offensivt samt etablere og opretholde søkontrol.

Anmelderen vil dog her bemærke, at søkontrol i form af konvojering af svensk og anden kysttrafik var en central opgave under begge verdenskrige, og i 1920'erne forudså flåden offensive operationer mod den sovjetiske flåde i Finskebugten, så man har en værnshistorie at gribe tilbage til.

Sverige får behov for større fartøjer med langtrækkende våbensystem, så man også kan bidrage uden for nærområdet. Ud over Rusland skal alliancen jo også kunne virke mod Kina og terroristtrusler.

Amfibieenheder (Sverige har nu en let skærgårdskampbrigade) skal have moderne sensorer og tunge, langtrækkende våben.

Sverige skal kunne bidrage i NATOs kollektive forsvar, i alliancens krisestyring og i forsvarssamarbejdet. Også Sverige skal være opmærksom på den øgede rolle, som Arktis må forventes at få efter virkninger af klima-

forandringer og en åbning af en rute langs Ruslands nordkyst.

Man understreger korrekt, at ”Om Nato inte kan kontrollera Östersjön kommer alliansen att ha svårt att försvara sig mot rysk markoffensiv mot Baltikum, framför allt om Ryssland kan använda Gotland, Åland och Bornholm som stödjepunkter.”

At Østersøen er et centralt område for Sveriges rolle i alliancen gøres klart. Her skal marinen med sø- og amfibieenheder også kunne forberede landsætning bl a ved minerydning samt derefter luftforsvare både landsætningsområder og ind over land bag disse.

Teksten vurderer, at truslen fra Rusland ret hurtigt kan genopstå, fordi de russiske styrkers svagheder først og fremmest skyldes ”designfel”, som hurtigt kan rettes. Her er anmelderen uenig, for designfejl på materiel kræver normalt en udskiftning, og organisatoriske og doktrinære ”designfejl” gør tager tid og en vanskeligt opnåelig professionel renæssance at fjerne.

Den svenske flåde skal kunne virke sammen med land- og flystyrker, og teksten indeholder da også det aktuelle buzz-word ”multi-domain operations”. Også den svenske flåde er selvfølgelig opmærksom på behovet for at integrere sine midler med land- og flystyrker, således bl a marinens sejlede enheder med langtrækkende sømålsmissiler på land. Kravet om integration gælder selv undervandsbådene.

Teksten understreger, hvordan alle flådens eksisterende enhedstyper med disses egenskaber, herunder den bevidste anvendelse af ”steath”-design, kan bidrage til alliansens kapaciteter.

Som det svenske regeringsgrundlag for forsvaret nu fastslår, skal Sverige: ”som allierad ... med egen förmåga, eller tillsammans med andra, kunna försvara landet mot ett väpnat angrepp. Sverige ska också, tillsammans

med allierade, utgöra alliansens gemensamma försvar”. Det sidste skal ikke mindst ske sammen med ”våra nordiska grannländer”.

Man noterer, at Sverige havde et specielt ansvar for Østersøen, som Deputy SACEUR, den britiske general Tim Radford, påpegede i sommeren 2022.

I fremtiden skulle alle tre svenske værn integreres i allierede styrker. Svenske flybaser kunne sikre operativ ”dybde” for alliansens luftmilitære indsats i Østersøområdet. For hærens vedkommende skulle det ske i forstærkningen af alliansens østgrænse. Den svenske marine mener, at et passende bidrag for hærstyrkers vedkommende kunne være ”en multinational armékår i vilken respektive nordiskt land bidrar med var sin division”. Anmelderen er ikke uenig.

Men marinen skulle også tage højde for Sveriges økonomis afhængighed af søtrafikken til vestkysten af landet samt betydningen af infrastrukturen på havbunden under en konflikt.

Jeg giver kun fire stjerner, fordi der kun er tale om en første brainstorming. Men emnet er vitalt interessant for dansk forsvar. Danmark er som bekendt *ikke* alene i verden, og hvad man tænker og gør i Sverige på forsvarsområdet har afgørende betydning for vores land. Det var tilfældet under Den Kolde Krig, og det gælder nu og i fremtiden.

Anmelderen er pensioneret brigadegeneral og æresmedlem (kallad ledamot) af KKrVA.

Recensionen är ursprungligen skriven för <https://www.krivsvidenskab.dk>.

Not

1. Gratis download af de 42 sider fra <https://kkrva.se/fri-nedladdning/>.